

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“ 30 ” 01 20 20 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ АУДІОВІЗУАЛЬНІ ЛІТЕРАТУРНІ ФОРМАТИ:
ТЕХНОЛОГІЯ І ПРОМОЦІЯ**

Змістовий модуль «Практикум сценарної майстерності»
для студентів
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.01. Українська мова і література
освітньої програми 035.01.02 Літературна творчість

освітнього рівня другого (магістерського)

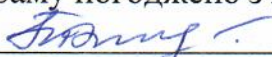
Київ – 2020

Розробники: Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Вірченко Тетяна Ігорівна, доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від «15» січня 2020 року № 8
Завідувач кафедри української літератури і компаративістики (.....)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
_____ 2020 р.

Гарант освітньої програми Вірченко Т. І.

Робочу програму перевірено
_____ 2020 р.
Заступник директора Інституту філології з науково-методичної та навчальної роботи (Л. І. Зяць)

Пролонговано:
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Сучасні аудіовізуальні літературні формати: технологія і промоція

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість змістових модулів з розподілом	2	
Обсяг кредитів	2	3
Обсяг годин, зокрема:	60	90
Аудиторні	16	24
Модульний контроль	4	6
Семестровий контроль	15	15
Самостійна робота	25	35
Форма семестрового контролю	Іспит	

Практикум сценарної майстерності

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 /60	
Курс	1	
Семестр	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	16	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	25	
Форма семестрового контролю	Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати професійні компетенції у магістрів з урахуванням сучасного стану розвитку аудіовізуальних літературних форматів. Студенти вивчатимуть теорію і практику сценарної творчості; набуватимуть навичок створення літературної основи заходів різноманітних жанрів; вироблятимуть

уміння коректно рецензувати сценарну роботу колег; розвиватимуть творчу фантазію та літературні здібності.

Завданнями курсу є:

– сформувати вміння володіти умінням відбирати життєвий або літературний матеріал, композиційно його вибудовувати; демонструвати вміння створювати літературну основу майбутнього сценарію відповідно до обраного жанру, аудиторії тощо (ФК-13);

– сформувати здатність створювати літературно-мистецькі проекти різних форматів (ФК-14);

– сформувати здатність реалізації медіаконвергенції в літературній творчості (ФУ-15).

3. Результати навчання за дисципліною

- уміння текстуально реалізовувати задум сценарію;
- здійснювати перевірку сценарію з погляду режисера;
- уміння створювати сценарій прозового твору;
- уміння фахово аналізувати сценарії колег.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин між видами робіт			
		Аудиторні			Самостійна робота
		Лекції	Практичні	Семінарські	
Змістовий модуль 1. Сценарій: теорія і практика					
1. Сценарій: від ідеї до реалізації. Режисерська аналітика	9	4			5
2. Методика роботи над сценарієм	7			2	5
3. Монтаж як творчий метод сценариста	7			2	5
<i>Модульний контроль</i>	2				
Разом годин	25	4		4	15
Змістовий модуль 2. Театралізація: практичний вимір					
4. Методика інсценізації прозового твору	9	2		2	5
5. Драматургія театралізованого масового дійства	9	2		2	5
<i>Модульний контроль</i>	2				
Разом годин	20	4		4	10
Разом	45	8		8	25

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сценарій: теорія і практика

Тема 1. Сценарій: від ідеї до реалізації. Режисерська аналітика

Сценарій: дефініція поняття. Театральний сценарій. П'єса і сценарій у театральному мистецтві: спільне, відмінне, взаємодія. Специфіка літературної основи театральної дії, пряма мова дійових осіб і ремарка. Сценарій як повноцінний літературний твір.

Сценарій: композиція, дійові особи, конфлікт.

Дійове читання режисером як спосіб перевірки якості сценарію.

Література: 2; 3.

Тема 2. Методика роботи над сценарієм

Ідея сценарію – задум. Потенціал драматичної ситуації. Тема і контртема. Конфлікт. Антагоніст і протагоніст. Композиція. Структурування сценарію. Синопис. Поепізодний план.

Література: 2; 3; 6.

Тема 3. Монтаж як творчий метод сценариста

Монтаж: дефініція поняття, функції. Основні теорії монтажу. Варіанти монтажних з'єднань. Види монтажу, що виступають як окремі прийоми: асоціація, поетичний монтаж, монтаж-контраст, монтаж-рефрен.

Література: 1; 2.

Змістовий модуль 2. Театралізація: практичний вимір

Тема 4. Методика інсценізації прозового твору

Інсценізація як драматизація та як літературний жанр. Мета інсценізації. Увага до візуальності, тривалості сцен, ремарок, дії тощо. Вимоги до діалогів і монологів. Своєрідність створення образів на сцені.

Література: 5.

Тема 5. Драматургія театралізованого масового дійства

Театралізація: сценарна і режисерська. Місія театралізованих масових дійств. Засоби активізації аудиторії. Сюжетний задум. Засоби виразності. Закони художньої доцільності.

Література: 1.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		К-ть одиниць	Максимальна кількість	К-ть одиниць	Максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарських заняттях	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			54		54

Коефіцієнт:

$$54+54=108$$

$$108:30=3,6$$

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Самостійна робота №1. Інсценізація: комплексний аналіз.

Прочитати інсценізацію за вибором студента. Визначити тему та ідею, простежити взаємозв'язок між ними; визначити особливості побудови конфлікту. Під час аналізу звертати увагу на порядок епізодів, їхню роль. Особливу увагу приділити фіналу, де зазвичай утверджується його ідея.

Самостійна робота №2. Принципи відбору літературного матеріалу для інсценізації.

Вибрати художній літературний твір (оповідання, уривок з роману, повісті, новели і ін.) в основу якого покладено конфлікт.

Дотримуватися таких вимог:

- Твір повинен бути дійовим, побудованим на гострих подіях;
- Уривок повинен бути закінченим (мати зав'язку, розвиток дії, розв'язку);
- Наявність виразного, короткого, зрозумілого діалогу;
- Зосередженість дії навколо основного конфлікту;
- Обмежена кількість дійових осіб, які виражають свої характери в гострому, життєвому конфлікті;
- Характери, психологія персонажів повинні бути зрозумілими навіть для тих, хто не читав твору в цілому.

Критерії оцінювання: при оцінюванні виконаних самостійних робіт основна увага буде звертатися на знання законів драматургії, сценарної майстерності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожен модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Модульний контроль здійснюється у формі презентацій та захисту самостійних робіт. Максимальна оцінка за кожен модуль – 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль відбуватиметься у формі іспиту. На іспиті студенти мають презентувати власний сценарій за обраним твором у межах самостійної роботи №2.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (для самоконтролю)

Сценарій: дефініція поняття.
Театральний сценарій.
П'єса і сценарій у театральному мистецтві: спільне, відмінне, взаємодія.
Специфіка літературної основи театральної дії, пряма мова дійових осіб і ремарка.
Сценарій як повноцінний літературний твір.
Сценарій: композиція, дійові особи, конфлікт.
Дійове читання режисером як спосіб перевірки якості сценарію.
Ідея сценарію – задум.
Потенціал драматичної ситуації.
Тема і контртема.
Конфлікт.
Антагоніст і протагоніст.
Композиція.
Структурування сценарію. Синопис. Поепізодний план.
Монтаж: дефініція поняття, функції.
Основні теорії монтажу.
Варіанти монтажних з'єднань.
Види монтажу, що виступають як окремі прийоми: асоціація, поетичний монтаж, монтаж-контраст, монтаж-рефрен.
Інсценізація як драматизація та як літературний жанр.
Мета інсценізації.
Увага до візуальності, тривалості сцен, ремарок, дії тощо.
Вимоги до діалогів і монологів.
Своєрідність створення образів на сцені.

Театралізація: сценарна і режисерська.
Місія театралізованих масових дійств.
Засоби активізації аудиторії.
Сюжетний задум.
Засоби виразності.
Закони художньої доцільності.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

**7. Навчально-методична карта дисципліни «Практикум сценарної майстерності»
(денна форма)**

Разом: 60 год., з них: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., МК – 4 год.,
самостійна робота – 25 год., семестровий контроль – 15 год.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Модуль 1. Сценарій: теорія і практика			
Дати				
Теми лекцій	Сценарій: від ідеї до реалізації. Режисерська аналітика (4 год.)			
Теми семінарських занять			Методика роботи над сценарієм (2 год.)	Монтаж як творчий метод сценариста (2 год.)
СР	СР (10 год.)			
ПК	Модульна контрольна робота (2 год.)			
Тиждень	V	VI	VII	VIII
Модулі	Модуль 2. Театралізація практичний вимір			
Дати				
Лекції	Методика інсценізації літературного твору (2 год.)		Види театралізації. Драматургія театралізованого масового дійства (2 год.)	
Теми семінарських занять		Методика інсценізації літературного твору (2 год.)		Драматургія театралізованого масового дійства (2 год.)
СР	СР (15 год.)			
ПК	Модульна контрольна робота (2 год.)			
Підсум. контр.	Іспит			

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів: навчальний посібник. – Харків: ХДАК, 2007. – 128 с.
2. Мироненко М. О. Вступ до сценарної майстерності: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: КиМУ, 2006. – 86 с.
3. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: навчальний посібник. – Київ: ДАКККІМ, 2002. – 132 с.

Додаткова:

4. Бараніченко П. Проблеми використання методу "мозкового штурму" як інтерактивного засобу у створенні сценарного задуму // Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. – 2015. – № 1. – С. 138–144.
5. Зборовец І. В. Искусство театрализации художественной прозы. – Харьков: Форт, 2013. – 139 с.
6. Наконечна О. В. Детермінанти створення і втілення сценічного образу в театральному мистецтві. – Одеса: Астропринт, 2006. – 248 с.
7. Комплекс навчально-методичного забезпечення студентів спеціальності «Народна художня творчість» спеціалізації «Видовищно-театралізовані заходи» / розробник Н. О. Назаренко // режим доступу: <https://guc.org.ua/navchal-no-metodychni-materialy-2/dystsypliny-profesiynoi-ta-praktychno/stsenarna-maysternist>.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

<http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html> Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
<http://www.ukrrmuseum.org.ua/ua/main/publications/show/5487>

Значну кількість посилань на сайти, що сприятимуть осягненню творчості корифеїв і драматургів-модерністів можна знайти в посібнику-довіднику «Інформаційно-комунікаційні технології при вивченні української літератури» / уклад. Т. С. Манзюк, А. Г. Заболотна. – Ірпінь, 2009. – 168 с.